

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 9.2.2005
COM(2005) 33 końcowy

KOMUNIKAT KOMISJI
w sprawie Agendy Społecznej

KOMUNIKAT KOMISJI

Agenda Społeczna

“Społeczna Europa w gospodarce światowej: zatrudnienie i szanse dla wszystkich”, to motto drugiej fazy Agendy Społecznej, obejmującej okres do 2010 r. Zgodnie z tym, co Komisja stwierdziła w Komunikacie w sprawie średniookresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej, wizja, która nas łączy, co zostało potwierdzone w Konstytucji, polega na zapewnianiu „zrównoważonego rozwoju Europy, opartego na zrównoważonym wzroście gospodarczym i stabilności cen, silnie konkurencyjnej społecznej gospodarce rynkowej, której celem jest pełne zatrudnienie i postęp społeczny oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska”.

Komisja jest w pełni zobowiązana do unowocześnienia i rozwoju europejskiego modelu społecznego oraz do promowania spójności społecznej, które stanowią część Strategii Lizbońskiej¹ i Strategii Zrównoważonego Rozwoju². Niniejsza Agenda określa priorytety, którymi Unia Europejska powinna się kierować w tym obszarze.

Przeгляд Agendy Społecznej uzupełnia i wspiera średniookresowy przegląd Strategii Lizbońskiej, który skoncentrował się na sprawach wzrostu i zatrudnienia. Agenda ma kluczową rolę w promocji społecznego wymiaru wzrostu gospodarczego.

Znaczących postępów dokonano już w okresie 2000-2004. Obecne zadanie polega na poprawie wdrażania środków przewidzianych przez agendę społeczną, na podstawie zasad, które okazały się cenne. Zasady te powinny umożliwić:

- czynić dalsze postępy w zakresie zintegrowanego podejścia europejskiego, które gwarantuje pozytywną interakcję polityki gospodarczej, społecznej i zatrudnienia.
- promować jakość zatrudnienia, polityki społecznej oraz stosunków przemysłowych, co z kolei pozwala poprawić kapitał ludzki i społeczny.
- unowocześnić systemy ochrony socjalnej poprzez dostosowanie ich do aktualnych wymogów naszych społeczeństw, przyjmując jako podstawę solidarność i wzmacniając ich rolę jako czynnika produkcyjnego.
- wziąć pod uwagę „koszt braku polityki społecznej”.

Nie ulega wątpliwości, że Agenda Społeczna posiada wartość dodaną. Agenda ułatwia unowocześnienie krajowych systemów w kontekście głębokich zmian gospodarczych i społecznych. Wspiera harmonijne funkcjonowanie jednolitego rynku, zapewniając przestrzeganie praw podstawowych i wartości wspólnych.

Znaczenie tego podejścia zostało podkreślone przez Parlament Europejski w rozmaitych opiniach wydanych w ostatnich latach w sprawie aspektów społecznych Strategii Lizbońskiej.

¹ COM (2005) 24

² COM (2005) 37

Agenda wykorzystuje sprawozdanie Grupy Wysokiego Szczebla w sprawie „przyszłości polityki społecznej” oraz niedawnego wkładu trzeciego raportu Koka z października 2004 r. "Podjąć wyzwanie". Wreszcie, agenda uwzględnia otwarte i interaktywne debaty zorganizowane w ramach Prezydencji niderlandzkiej, w drugiej połowie 2004 r.

Agenda rozwija dwutorową strategię.

Po pierwsze, podkreśla swoją rolę w zakresie zwiększania zaufania obywateli. Zaufanie jest bowiem niezbędne w zarządzaniu procesem zmian i odgrywa rolę kluczową we wspieraniu wzrostu gospodarczego. Agenda przedstawia połączenie instrumentów Wspólnoty w celu poprawy jakości jej wdrażania oraz przedstawia w tym kontekście trzy kluczowe warunki osiągnięcia sukcesu: podejście międzypokoleniowe, partnerstwo dla zmian oraz konieczność wykorzystania możliwości oferowanych przez globalizację.

Po drugie, Agenda przedstawi działania kluczowe wzdłuż dwóch głównych osi, które są objęte celami strategicznymi Komisji na lata 2005-2009³. (1) zatrudnienie (w ramach celu dobrobytu) oraz, co się z tym wiąże, (2) równe szanse i inkluzję (w ramach celu solidarności). Agenda łączy wzmocnienie wspólnego podejścia europejskiego z wdrożeniem zróżnicowanych środków, aby zaspokoić poszczególne potrzeby. W tym rozumieniu, agenda jest zgodna z hasłem „Zjednoczeni w różnorodności”, które zostało ogłoszone w projekcie Traktatu Konstytucyjnego.

1. BUDOWA ZAUFANIA – ŚRODKI I WARUNKI OSIĄGNIĘCIA SUKCESU

1.1. Budowa zaufania

Celem Agendy jest unowocześnienie europejskiego modelu społecznego, w szczególności poprzez poprawę zbiorowej zdolności działania, a także zaoferowanie każdemu nowych możliwości.

Główna siła napędowa zmiany – zwiększona konkurencja w kontekście globalnym, rozwój technologiczny oraz starzenie się ludzi – wzrosnie w końcowych latach tego dziesięciolecia. Głównymi wyzwaniami pozostają: niski stopień zatrudnienia, bezrobocie, ubóstwo, nierówności i dyskryminacja.

Poprzez unowocześnienie polityki społecznej proponowane środki mają pozwolić obywatelom uwierzyć we własne zdolności skutecznego zarządzania tymi zmianami.

1.2. Instrumenty

Aby wdrożyć Agendę Społeczną, UE dysponuje szerokim wachlarzem instrumentów. prawodawstwo, dialog społeczny, instrumenty finansowe – w szczególności Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz program PROGRESS – „otwarta metoda koordynacji”, która wspiera wysiłki Państw Członkowskich w unowocześnianiu systemów zatrudnienia i ochrony socjalnej oraz zasadę mainstreamingu. Powiązania między EFS oraz ramami polityki, które zostały ustanowione dzięki Agendzie Społecznej będą wzmocnione. EFS przyniesie wsparcie polityki Państw Członkowskich w zakresie wdrażania wytycznych i zaleceń przyjętych

³ COM (2005) 12

zgodnie z Europejską Strategią Zatrudnienia oraz celów zatwierdzonych przez UE w zakresie inkluzji społecznej.

EFS włącza się bezpośrednio we wdrażanie polityk zatwierdzonych na szczeblu europejskim i opracowanych w Państwach Członkowskich. Dzięki uwzględnieniu poszczególnych sytuacji w każdym kraju, EFS wnosi szczególną europejską wartość dodaną. Inwestowanie w szkolenia ludzi i w promowanie kapitału społecznego, który będzie w stanie wzbudzać zaufanie i promować partnerstwo, ma rzeczywiście ogromny wpływ na realizację celów gospodarczych, społecznych i w zakresie zatrudnienia i tym samym może pomóc nadrobić opóźnienie w zakresie wdrażania reform.

W Państwach Członkowskich i regionach, które będą się kwalifikowały zgodnie z proponowanym działem „Konwergencja”, istnieją znaczące nierówności społeczno-ekonomiczne: cele wzrostu i spójności nie mogą zostać osiągnięte bez finansowania ze strony Wspólnoty. W Państwach Członkowskich które otrzymają finansowanie zgodnie z działem „Konkurencja regionalna i zatrudnienie”, EFS będzie odgrywał rolę katalizatora , a także wspierał wymianę doświadczeń.

Komplementarność Agendy oraz średniookresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej i Strategii Zrównoważonego Rozwoju sprawia, że konieczne się staje zapewnienie ścisłej współpracy z innymi politykami Wspólnotowymi w zakresie rynku wewnętrznego, przemysłu, konkurencji oraz handlu. Takie podejście oznacza pełne uwzględnienie wymiaru społecznego i zatrudnienia w pozostałych politykach Wspólnotowych, i vice versa. Zintegrowany instrument Oceny Wpływu stworzony przez Komisję jest w tym wypadku wartościowym narzędziem metodologicznym. W tym świetle, Agenda Społeczna opiera się na Traktacie Konstytucyjnym, który ogłasza wagę podejścia zintegrowanego.

1.3. Trzy warunki osiągnięcia sukcesu

Agenda może osiągnąć sukces jedynie wówczas, gdy obejmie całą europejską populację: zmiany muszą opierać się na nowym podejściu międzypokoleniowym. Podobnie, cele zatrudnienia, solidarności i inkluzji społecznej nie mogą być oddzielone od gospodarki zglobalizowanej, w której wchodzi w grę konkurencyjność i atrakcyjność Europy. To otwarcie się na dwa fronty wymaga silnego uczestnictwa wszystkich zainteresowanych stron.

1.3.1. Podejście międzypokoleniowe: szansa dla ludzi młodych

1.3.1.1. Zielona Księga w sprawie wymiaru międzypokoleniowego

Zmiany spowodowane przez rozwój demograficzny ludności europejskiej, konieczność dostosowania systemów ochrony socjalnej i emerytalnego do tych zmian, a wreszcie konieczność powiązania tego procesu myślowego z problematyką migracji stanowią główne wyzwania.

Dlatego też niezbędne jest przeanalizowanie nadchodzących wyzwań w relacjach między pokoleniami i w pozycji rodzin. W tym celu, Komisja przedstawi w 2005 r. „Zieloną księgę w sprawie wymiaru międzypokoleniowego”.

Zielona Księga w sprawie wymiaru międzypokoleniowego”: analiza zmian demograficznych europejskiej ludności i ich konsekwencji.
--

1.3.1.2. Udział w europejskiej inicjatywie na rzecz młodzieży

Zaangażowanie się na rzecz młodzieży, w szczególności w perspektywie stworzenia dynamicznych stosunków między pokoleniami, wyraża zaufanie w przyszłość i odrzuca fatalistyczną wizję starzenia się oraz sceptycyzm. Europejska inicjatywa na rzecz młodzieży będzie wyrazem dla tego zobowiązania

Zaangażowanie się partnerów społecznych w postaci już ogłoszonego międzypokoleniowego partnerstwa będzie zasadniczym wkładem w tę inicjatywę, tak jak i włączenie młodzieży do strategii zatrudnienia i inkluzji społecznej.

Miedzypokoleniowe partnerstwo: udział w europejskiej inicjatywie na rzecz młodzieży

1.3.2. Partnerstwo na rzecz zmian

Partnerstwo między władzami, partnerami społecznymi oraz społeczeństwem obywatelskim jest kluczowym elementem sukcesu polityk europejskich. Aby promować wsparcie dla reform, Rada Europejska w marcu 2004 r. wezwała Państwa Członkowskie do stworzenia partnerstwa na rzecz zmian.

Należy również podsumować i ocenić postępy w zakresie uczestnictwa wszystkich uczestników we wdrażaniu polityk europejskich. W tym celu Komisja proponuje::

Zorganizowanie corocznego spotkania wszystkich uczestników w postaci forum, aby dokonać oceny wdrażania Agendy.

1.3.3. Wymiar zewnętrzny

Sprawozdanie Światowej Komisji w sprawie Wymiaru Społecznego Globalizacji oraz wnioski Komisji są dobrą podstawą, aby dokonać znaczących postępów we wzmacnianiu społecznego wymiaru globalizacji.

- Agenda pragnie skorzystać z możliwości wymiany doświadczenia między UE a jej partnerami na temat istniejącego ścisłego powiązania między postępem gospodarczym i postępem społecznym, uwzględniając wpływ handlu zewnętrznego na konkurencyjność: z jednej strony z krajami kandydującymi, krajami sąsiednimi i innymi państwami trzecimi, jak państwa uprzemysłowione (USA, Japonia), gospodarki rozwijające się (Chiny, Brazylia, Indie, Południowa Afryka) oraz państwa rozwijające się.
- z drugiej strony, z międzynarodowymi organizacjami jak Międzynarodowa Organizacja Pracy, OECD oraz ONZ oraz z organizacjami zaangażowanymi w zarządzanie gospodarcze (Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, Światowa Organizacja Handlu), w celu lepszego uwzględnienia społecznego wymiaru globalizacji oraz społecznego filaru zrównoważonego rozwoju.

Promowanie godnej pracy dla każdego powinno być światowym celem na każdym szczeblu, zgodnie z tym co głosi Światowa Komisja w sprawie Wymiaru Społecznego Globalizacji. Cel ten wpisuje się w kontekst realizacji Milenijnych Celów Rozwoju, zobowiązań Światowego Szczytu Społecznego w Kopenhadze oraz zarządzania gospodarczego.

Ponadto, Komisja stworzy międzyresortową grupę w celu promowania uwzględnienia zewnętrznego wymiaru zatrudnienia, polityki społecznej i godnej pracy.

Włączenie europejskiego modelu społecznego do dialogu zewnętrznego i środków na szczeblu dwustronnym, regionalnym i wielostronnym.

Promowanie godnej pracy jako światowy cel na wszystkich szczeblach.

2. DWIE PRIORYTETOWE OSIE

2.1. W kierunku pełnego zatrudnienia: praca jako realna możliwość dla wszystkich, poprawa jakości i produktywności pracy, przewidywanie i zarządzanie zmianami

Osiągnąć pełne zatrudnienie

Wznowiony cykl Europejskiej Strategii Zatrudnienia w 2005 r. według średniookresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej.

EFS służący konwergencji, zatrudnieniu i konkurencyjności.

Przewidywanie i pozytywne zarządzanie zmianami: podejście strategiczne

Aby osiągnąć cele z Lizbony w zakresie wzrostu i zatrudnienia, Europa potrzebuje większej liczby czynnych pracowników, którzy również będą bardziej produktywni. Pozwoli to wesprzeć długoterminowy wzrost gospodarczy, zwalczać bezrobocie oraz regionalne nierówności i promować spójność społeczną. Europa zatem powinna zająć się równocześnie ilością i jakością miejsc pracy oraz produktywnością pracy. Musi również zastanowić się nad kwestią migracji ekonomicznej.

W ramach średnioterminowego przeglądu Strategii Lizbońskiej, Komisja zaproponowała odnowiony cykl zawierający nowe wytyczne, powiązany z racjonalizacją cykli koordynacji polityki gospodarczej na szczeblu europejskim. Cztery priorytety zaproponowane przez Zespół Zadaniowy ds. Zatrudnienia Koka w 2003 r. (raport „Praca, praca, praca”) będą jądrem tego cyklu, aby:

- zwiększyć zdolność przystosowania pracowników i przedsiębiorstw;
- przyciągnąć i utrzymać więcej osób na rynku pracy;
- więcej i skuteczniej inwestować w kapitał ludzki;
- zapewnić efektywne wdrożenie reform dzięki lepszemu zarządzaniu.

Aby usprawnić zarządzanie Europejską Strategią Zatrudnienia, w 2006 r. Komisja planuje przedstawić działania uwrażliwiające uczestników EFS. W 2006/2007r. rozpocznie się kampania informacyjna w parlamentach i wśród innych zainteresowanych podmiotów, na wszystkich szczeblach.

W kontekście rosnącej integracji gospodarczej i zwiększonej konkurencji światowej, UE musi być w stanie lepiej przewidywać, wprawiać w ruch i zarządzać zmianami gospodarczymi.

Tempo tych rośnie, coraz większego znaczenia nabierają restrukturyzacja, delokalizacja, outsourcing, a nawet odprzemysłowienie.

Doświadczenie pokazuje nam, że aktywne podejście jest tak konieczne, jak i możliwe. Z tego powodu Komisja będzie rozwijać strategię wokół czterech tematów:

- większa interakcja między tymi politykami europejskimi, których celem jest popieranie i towarzyszenie restrukturyzacji. Komisja planuje powołanie forum wysokiego szczebla, obejmujące wszystkich uczestników i osoby zainteresowane, aby dokonać postępu w tym zakresie;
- większe zaangażowanie partnerów społecznych, w szczególności w czasie drugiej fazy konsultacji z partnerami społecznymi na temat zagadnienia restrukturyzacji oraz przeglądu dyrektywy w sprawie ustanowienia Europejskiej Rady Zakładowej (94/45/WE);
- większa synergia między politykami oraz ich finansowymi dźwigniami, w szczególności EFS.
- silniejsze powiązanie Europejskiej Strategii Zatrudnienia z rozwojem ram prawnych oraz uzgodnień między partnerami społecznymi; pozwoli to wzmocnić zdolność przystosowania siły roboczej i wspierać politykę na rzecz kształcenia ustawicznego i unowocześnienia organizacji pracy.

Nowa dynamika relacji przemysłowych

Rozwijające się ramy prawne

Kluczowa rola dialogu społecznego

Promowanie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw

W dynamicznej gospodarce, rozwijają się nowe formy pracy, na przykład praca zależna od warunków ekonomicznych oraz praca na czas określony.

Uwzględniając integrację gospodarczą, działania na szczeblu europejskim wniosą znaczącą wartość dodaną wobec tego, co już zostało zrobione na szczeblu krajowym.

W związku z tym, Komisja zamierza przyjąć „Zieloną Księgę w sprawie rozwoju prawa pracy”. W tej zielonej księdze Komisja przeanalizuje obecne tendencje nowych modeli organizacji pracy i rolę prawa pracy w kontekście tego rozwoju, udostępniając bezpieczniejsze otoczenie, które zachęca do skutecznych zmian na rynku pracy. Dyskusja, którą ten dokument wywoła, może doprowadzić do zgłoszenia szeregu środków służących unowocześnieniu i uproszczeniu aktualnych przepisów.

W 2005 r. Komisja przedstawi inicjatywę dotyczącą ochrony danych osobowych pracowników. W kontekście stworzenia lepszych uregulowań, zgodnie z średniookresowym przeglądem Strategii Lizbońskiej, Komisja zaproponuje aktualizację dyrektyw 2001/23/WE (transfery przedsiębiorstw) oraz 98/59/WE (zbiorowe zwolnienia) oraz ujednoczenie poszczególnych przepisów na temat informowania i konsultacji z pracownikami.

W odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, Komisja zaproponuje nową strategię na okres 2007-2012. Prewencja się opłaca: mniejsza liczba wypadków w miejscu pracy i chorób zawodowych wpływa korzystnie na produktywność, ogranicza koszty i zwiększa jakość pracy oraz w konsekwencji podwyższa wartość kapitału ludzkiego w Europie. Nowa strategia powinna się skupić na nowych i rozwijających się zagrożeniach, na zachowaniu minimalnych poziomów ochrony w miejscu pracy oraz na pracownikach nieodpowiednio objętych ochroną. Ocena obecnego programu powinna pomóc w zidentyfikowaniu tych nowych sytuacji. Należy poświęcić szczególną uwagę jakości usług prewencyjnych, szkoleniu w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, oraz innym narzędziom służącym zapewnieniu lepszego stosowania norm w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa. Ponieważ jakość wdrożenia jest wyjątkowo istotna, Komisja będzie nadal dokładać starań, aby monitorować transpozycję i wdrożenie prawodawstwa. Ponadto, aby zapewnić skuteczne wdrożenie, wszystkie zainteresowane podmioty muszą być w stanie wypełnić swoje zobowiązania. EFS będzie odgrywał kluczową rolę we wzmacnianiu zdolności działania administracji i partnerów społecznych.

Komisja będzie nadal zachęcać partnerów społecznych do pełnego zaangażowania się w średniookresowy przegląd Strategii Lizbońskiej, także w ramach zawierania porozumień, na wszystkich szczeblach.

Mając na uwadze autonomię partnerów społecznych, Komisja będzie nadal promować europejski dialog społeczny na poziomie międzybranżowym i sektorowym, w szczególności poprzez wzmocnienie jego strony logistycznej i technicznej oraz w ramach konsultacji na podstawie Artykułu 138 Traktatu WE.

Komisja będzie nadal promować odpowiedzialność społeczną przedsiębiorstw. Aby wpłynąć na skuteczność i wiarygodność tych działań, Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi oraz zaangażowanymi stronami, przedstawi inicjatywy, których celem będzie dalsze wspieranie rozwoju i przejrzystości odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw.

W kierunku europejskiego rynku pracy

Fakultatywne ramy europejskie na rzecz ponadnarodowych negocjacji zbiorowych

2006 - Europejski Rok mobilności pracowników

Aby stworzyć prawdziwy europejski rynek pracy i umożliwić mu skuteczne funkcjonowanie, należy z jednej strony usunąć istniejące bezpośrednie i pośrednie przeszkody oraz, z drugiej strony, opracować polityki, które stworzą odpowiednie warunki dla zainteresowanych podmiotów, aby mogli uzyskać jak największe korzyści z przestrzeni europejskiej. Zgodnie z średniookresowym przeglądem Strategii Lizbońskiej, Komisja przedstawi wnioski, aby usunąć przeszkody w mobilności siły roboczej, w szczególności przeszkody wynikające z systemów emerytury zawodowej.

W UE istnieje nadal znaczący potencjał do wykorzystania, żeby poprawić jakość i produktywność poprzez intensywniejszą współpracę między podmiotami gospodarki.

Stworzenie fakultatywnych ram dla ponadnarodowych zbiorowych negocjacji na poziomie przedsiębiorstwa lub na poziomie sektorów mogłoby pomóc przedsiębiorstwom i sektorom odpowiedzieć na wyzwania, które odnoszą się do takich kwestii jak organizacja pracy, zatrudnienie, warunki pracy i szkolenie. Dla partnerów społecznych będzie to podstawa, aby

zwiększyć swoją zdolność do działania na szczeblu ponadnarodowym. Będzie to również nowoczesne narzędzie, aby dostosować się do zmieniających okoliczności i przynieść opłacalne ponadnarodowe odpowiedzi. Takie podejście jest ściśle związane z priorytetem dotyczącym partnerstwa dla zmian, wspieranym przez Strategię Lizbońską.

Komisja planuje przyjąć wniosek, którego celem będzie udostępnienie partnerom społecznym narzędzia służącego sformalizowaniu w zakresie prowadzenia i wyników ponadnarodowych negocjacji zbiorowych. Istnienie takiego narzędzia jest niezbędne, ale jego wykorzystanie będzie fakultatywne i będzie w całości zależało od woli partnerów społecznych.

Ponadto, swoboda przemieszczania się osób jest jedną z podstawowych swobód i stanowi niezbędne narzędzie dostosowania gospodarczego. Wzmocnienie sieci europejskich służb zatrudnienia mogłoby również ułatwić mobilność. Jednakże pojawia się wiele specyficznych problemów: okres przejściowy (w odniesieniu do pracowników z nowych Państw Członkowskich) oraz wzmocnienie i uproszczenie przepisów odnoszących się do koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2005 r. Komisja utworzy grupę wysokiego szczebla składającą się z przedstawicieli z wszystkich Państw Członkowskich, aby ocenić wpływ rozszerzenia na mobilność i sposób w jaki funkcjonują okresy przejściowe, które zostały uzgodnione w ramach ostatniego rozszerzenia. Wyniki tej analizy staną się częścią sprawozdania, które Komisja przygotuje dla Rady na początku 2006 r. w celu poinformowania o decyzjach, które należy podjąć w odniesieniu do okresów przejściowych.

Komisja będzie również prowadzić badania, których celem będzie stałe monitorowanie ruchów migracyjnych w następstwie rozszerzenia i w perspektywie kolejnych rozszerzeń.

Wreszcie, praca unowocześnienia i dostosowania istniejących przepisów wspólnotowych będzie kontynuowana poprzez nowelizację rozporządzeń w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Rozporządzenia EWG)nr 1408/71, WE nr 883/2004 oraz EWG nr 574/72).

2.2. Bardziej spójne społeczeństwo: równe szanse dla wszystkich

Unowocześnienie ochrony społecznej kluczowym elementem średniookresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej

Rozpoczęcie Otwartej Metody Koordynacji w zakresie zdrowia i długoterminowej opieki

Wszystkie Państwa Członkowskie rozpoczęły długoterminowe reformy w swoich systemach ochrony społecznej. Otwarta Metoda Koordynacji zawiera wspólne cele, ale pozostawia każdemu Państwu Członkowskiemu wybór sposobów i środków, aby je osiągnąć. EFS przyczynia się gruntownie do wdrażania polityk inkluzji społecznej.

Metoda ta - pierwotnie stosowana do zwalczania wykluczenia społecznego i ubóstwa (od 2000 r.), a następnie do emerytur (od 2002 r.) – została w szerokim stopniu zaakceptowana przez poszczególnych partnerów: rządy krajowe, partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie oraz podmioty regionalne. Oni również wzywają, aby rozpoczęto procedurę Otwartej Metody Koordynacji od 2006 r. w obszarach zdrowia i długoterminowej opieki, co będzie istotne w zakresie tworzenia reform wokół trzech wspólnych tematów: powszechnej dostępności, jakości i trwałości finansowej. Jakość wdrożenia powinna zostać jeszcze

wzmocniona, aby poprawić skuteczność tych krajowych reform. Komisja zaproponuje racjonalizację i uproszczenie zasad wdrażania Otwartej Metody Koordynacji. Racjonalizacja będzie zakładać opracowanie jednej listy zawierającej wspólne cele dla wszystkich trzech części – włączenia społecznego, emerytur, zdrowia – włączając w to cele horyzontalne jak równość szans i dostęp do rynku pracy.

Zwalczanie ubóstwa i promowanie inkluzji społecznej Inicjatywa wspólnotowa w sprawie systemów minimalnego dochodu ludzi wykluczonych z rynku pracy.

2010 - Europejski Rok zwalczania wykluczenia i ubóstwa

Na początku obecnego dziesięciolecia, liczba obywateli rozszerzonej UE zagrożonych ubóstwem i trwałym ubóstwem była bardzo wysoka: odpowiednio 15% i 9%. Pozbawieni rzeczywistych możliwości ludzie nie są w stanie w pełni uczestniczyć w społeczeństwie. Ponadto, przekazywanie ubóstwa z pokolenia na pokolenie powoduje, że najbardziej wrażliwe grupy są narażone na trwałe wykluczenie. Taka sytuacja jest społecznie i ekonomicznie nietrwała i pokazuje, że wyzwania są nadal znaczące, nawet jeżeli globalne strategie zostały wszędzie wprowadzone i brane są pod uwagę rozmaite aspekty ubóstwa.

Zgodnie z nową Agendą, Komisja będzie działać w zakresie debaty w sprawie krajowych systemów minimalnego dochodu, do którego uruchomienia zobowiązała się w poprzedniej Agendzie Społecznej. Zachęcane dzięki Otwartej Metodzie Koordynacji Państwa Członkowskie już szukają możliwości, aby zwiększyć skuteczność swoich krajowych systemów minimalnego dochodu. Jednakże nadal wiele osób pozostaje w trudnej sytuacji i nie może otrzymać ani zatrudnienia, ani opieki państwa w postaci minimalnego dochodu.

W 2005 r. Komisja rozpocznie konsultacje na temat powodów dla których istniejące systemy nie są wystarczająco skuteczne. Te konsultacje będą dotyczyły w szczególności partnerów społecznych będących bezpośrednio zaangażowanych we wdrażanie środków włączenia poprzez rynek pracy, co może doprowadzić do przedstawienia konkretnych środków służących stworzeniu lepszych szans dla wszystkich. Komisja zaproponuje również, aby 2010 r. był Europejskim Rokiem na rzecz walki przeciwko ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. W ciągu tego roku będzie można ocenić, jakie zostały poczynione postępy w ciągu dziesięciolecia, aby podkreślić szczególne narażenie na ubóstwo w najbardziej wrażliwych grupach społecznych.

Promowanie różnorodności i niedyskryminacji

Strategiczne podejście do zwalczania dyskryminacji (2005 r.)

2007 - Europejski Rok na rzecz równych szans

Nowy etap w promowaniu równości między mężczyznami a kobietami: Europejski Instytut na rzecz Równości Płci

UE była siłą napędową dla wdrażania zasady równego traktowania. Była zatem prekursorem w dziedzinie równości między mężczyznami i kobietami i miała swój udział w postępach poczynionych w terenie, w poszczególnych Państwach Członkowskich. Zwalczanie dyskryminacji jest oparte na fundamencie praw i daje pierwszeństwo synergii między wszystkimi europejskimi instrumentami.

W następstwie wydanej w 2004 r. Zielonej Księgi zatytułowanej „Równość i niedyskryminacja w rozszerzonej Unii Europejskiej”, w ramach której ponad 1500 razy zgłoszono rozmaite pomysły, w 2005 r. Komisja przedstawi komunikat, w którym zawrze planowane podejście polityczne oraz zdefiniuje ramy polityki dla nowych środków, włącznie z wykonalnością i znaczeniem inicjatyw, które mogłyby uzupełnić istniejące ramy prawne w UE. Komunikat powinien również odpowiedzieć na kwestie mniejszości, w szczególności Romów.

Komisja planuje zorganizować Europejski Rok na rzecz równości szans w 2007 r., w którym zostanie podkreślona istota tego tematu oraz przedstawione osiągnięte już wyniki, a następnie pokazane zostaną płynące z różnorodności korzyści dla gospodarki i społeczeństwa w Europie.

UE ma długą tradycję określonych działań w zakresie równości płci. Pomimo poczynionych już postępów, nadal istnieją znaczące problemy w takich obszarach jak różnica wynagrodzeń ze względu na płeć, dostęp i uczestnictwo kobiet w rynku pracy, możliwości awansu zawodowego, pogodzenie życia rodzinnego z życiem zawodowym oraz uczestnictwo w podejmowaniu decyzji. Ponieważ aktualna strategia ramowa 2000-2005 zbliża się do końca, Komisja przedstawi komunikat w sprawie przyszłego rozwoju polityki, w którym zaproponuje działania w zakresie wymienionych problemów. Komisja przedłoży również sprawozdanie roczne w czasie szczytu wiosennego. Rada Europejska zgromadzona w czerwcu 2004 r. opowiedziała się za utworzeniem Europejskiego Instytutu na rzecz Równości Płci. Komisja w najbliższym czasie przedstawi wniosek w tym zakresie. Instytut umożliwi wymianę informacji i dobrych praktyk. Będzie również wspierał Komisję i Państwa Członkowskie we wdrażaniu celów Wspólnotowych w zakresie promowania równości między mężczyznami i kobietami oraz zapewniając, iż są one włączane do polityk Wspólnoty.

Wreszcie, w obszarze równych szans dla ludzi niepełnosprawnych, Komisja przedstawi nowe wersje swoich Planów Działań oraz, co dwa lata, w czasie Europejskiego Dnia Niepełnosprawnych, opublikuje sprawozdanie w sprawie sytuacji ludzi niepełnosprawnych.

Społeczne usługi użyteczności publicznej

W kierunku wyjaśnienia roli i natury społecznych usług użyteczności publicznej.

Zgodnie z tym, co zawarła w 2004 r. w Białej Księdze w sprawie usług użyteczności publicznej, Komisja przedstawi w 2005 r. komunikat w celu wyjaśnienia ram, w których funkcjonują i mogą zostać unowocześnione społeczne usługi użyteczności publicznej. Komunikat ten będzie zawierał wykaz polityk wspólnotowych, które są związane z dostarczaniem społecznych usług użyteczności publicznej. Będzie również opisywał w jaki sposób usługi te są zorganizowane oraz jak funkcjonują, aby przyczynić się do ich unowocześnienia i jakości, uwzględniając poszczególne obszary nimi objęte.

Jeżeli chodzi o pomoc państwa, w 2005 r. Komisja przyjmie decyzję na mocy Artykułu 86 ustępu 3 Traktatu oraz ramy Wspólnotowe w sprawie uzgodnień w zakresie finansowania usług ogólnej użyteczności gospodarczej. Akty te mają określić warunki, zgodnie z którymi pomoc państwa przyznana usługom ogólnej użyteczności gospodarczej jest zgodna z przepisami Wspólnoty. W świetle trwających konsultacji, intencją Komisji jest wprowadzić wyłączenie od obowiązku notyfikowania odszkodowań w zakresie usług publicznych o ograniczonej kwocie. Szczególne warunki można by również stosować w odniesieniu do

szpitali i stowarzyszeń opieki społecznej. W praktyce, większość usług społecznych, które są usługami ogólnej użyteczności gospodarczej, mogłaby skorzystać z przepisów tej decyzji.